

Het kiezen van een homeopathisch geneesmiddel kan op verschillende niveaus van de werkelijkheid plaatsvinden. In eerdere artikelen heeft Fernand Debats vier van deze niveaus behandeld. De Indiase homeopaat Rajan Sankaran onderscheidt nog een vijfde, vitaal niveau.

Door Fernand Debats, arts voor homeopathie en redactielid

In een eerder artikel 'Zelf een geneesmiddel kiezen: effectief of niet?' (zie *HM* 3, 2010) en de aanvulling daarop 'Homeopathie op het hoogste niveau' (zie *HM* 4, 2010) heb ik uitgelegd dat het kiezen van een homeopathisch geneesmiddel methodisch op verschillende niveaus van de werkelijkheid kan plaatsvinden.

1. Het meest basale niveau is dat van de **structuur**. Blauwe plekken door een val: *Arnica*. De middelkeuze wordt gemaakt op basis van de afwijking in de structuur.
2. Daarop volgt het niveau van klachtenpatronen op basis van de **functies van orgaansystemen**. Deze zijn benoembaar met een diagnosenam als bronchitis, reuma et cetera. Middelkeuze op basis van de lokalisatie van de klacht, de modaliteiten (omstandigheden waardoor een syndroom of klacht verbetert of verergert), begeleidend verschijnselen en de aard van de sensatie. Bijvoorbeeld: een pijn is stekend, zit in de elleboog, straalt uit naar de pols en verergert bij beweging. Deze manier van middelkeuze is uitgewerkt door Clemens Maria Franz von Bönninghausen.
3. Klachtenpatronen met veel **emotionele en mentale symptomen**: de methodiek volgens Kent, waarbij ook persoonskenmerken en constitutionele kenmerken worden meegewogen in de keuze van het middel. Is iemand kouwelijk, laconiek et cetera.
4. Ziektebeelden waarbij de **levensloop** problematisch is. Bijvoorbeeld: lijdt iemand onder een niet vrij gekozen beroep, perikelen in een partnerrelatie en dergelijke. Hierbij hoort de methodiek van de groepsanalyse op basis van de systematiek van het periodiek systeem der elementen en het plantenrijk. Ik beschreef het voorbeeld van iemand die in een onvrije symbiotische levenssituatie moet functioneren en daardoor klachten ontwikkelt die horen bij de homeopathische *Materia Medica* van de symbiotisch levende korstmossen.

WET VAN HERING

Bij het opsporen van een middel, zeker bij chronische klachten, is het nodig alle vier de lagen te onderzoeken, omdat in elk van

deze lagen symptomen kunnen opduiken die bij het middel passen waar men naar op zoek is.

De genezing op een bepaald niveau vindt telkens plaats vanuit het erboven gelegen niveau. Een bloeduitstorting in het niveau van de structuur kan alleen genezen doordat het erboven gelegen niveau er is, het niveau dat de materie tot functioneren brengt. We zijn in de klassieke homeopathie dan ook steeds op zoek naar de hoogst gestoorde laag, omdat we het middel willen vinden dat van daaruit de genezing gaat aansturen. Dit is in overeenstemming met de wet van Hering, die immers zegt dat genezing alleen duurzaam is wanneer ze van binnenuit verloopt.

VIJFDE NIVEAU

De onderverdeling in vier niveaus is in de laatste twee decennia uitgebreid met een methodiek waaraan de naam van de Indiër Rajan Sankaran verbonden is. Hij beschrijft nog een vijfde laag die onderzocht kan worden om het meest passende middel te vinden. Het betreft hier een methodiek die alleen door professionals kan worden toegepast, omdat beheersing van de technieken in de overige lagen een voorwaarde is om dit vijfde niveau te kunnen onderzoeken. Het is ook volstrekt onmogelijk op dit niveau een middel voor jezelf te kiezen, omdat hiervoor interactie aan de hand van een specifieke interviewtechniek nodig is. Klinkt dit mysterieus? Het is ook mysterieus. Dit vijfde niveau vertegenwoordigt een laag waar zich de informatie bevindt die ten grondslag ligt aan de vormgeving van onze persoonlijkheid en onze levensloop. De informatie die maakt dat we kunnen zijn wie we zijn, het programma op basis waarvan ons leven en ons gedrag tot ontplooiing kan komen. Ik heb het hier niet over het DNA in onze genen. Het betreft een abstract niveau dat we ons moeilijk voor kunnen stellen. Het niveau waar de informatie vandaan komt die in onze genen zit. We kunnen dit niveau wel ervaren wanneer we er deskundig naartoe geleid worden in een consultinterview. De ervaring van dit niveau is door Sankaran de 'Vital Sensation' genoemd, wat we kunnen vertalen met de 'Gewaarwording van Leven'. We betreden hier het gebied van de non-duale beleving van je eigen werkelijkheid. Hiervoor verwijst ik naar mijn artikel 'Non-duale elementen in de homeopathie' (zie *HM* 1, 2011), waarin ik uitlegde dat de homeopathie zich ontwikkelt van woord-homeopathie via beeld-homeopathie naar symbool-homeopathie. Nu komt daar de homeopathie van de vitale gewaarwording nog bij.

SYSTEMATISERING

De ontdekking en ontwikkeling van deze methodiek loopt parallel met de steeds toenemende informatie over dierlijke middelen, die de laatste jaren volop homeopatisch in kaart gebracht

wordt. Dit is een logische voortzetting van de ontwikkeling die al bij Hahnemann aanving. Deze begon met het toepassen van middelen die in de kruidengeneeskunde bekend waren en voegde daaraan een groot aantal planten toe die op zich geen genezende werking hebben. Hahnemanns schoonzoon, Bönninghausen, die botanie als hobby had, was de eerste om van al deze gegevens een repertorium samen te stellen. Daarna ontdekte Hahnemann het belang van minerale middelen als essentiële aanvulling op de *Materia Medica* bij de behandeling van chronische ziekten. Kent is degene geweest die het repertorium dramatisch heeft aangevuld met de gegevens van deze minerale middelen. Kents repertorium gold bijna een eeuw als standaard. In de jaren tachtig van de vorige eeuw kwamen computers in gebruik die een analyse van de inmiddels danig uit de kluiten gewassen *Materia Medica* op een zeer diepgaand niveau mogelijk maakten. Dit leidde tot nadere systematisering van de schier onuitputtelijke informatie die in de loop van twee eeuwen was verzameld. De eerste systematisering was die van het periodiek systeem van de elementen. Daarop volgde de plantenwereld en nu is de dierenwereld aan de beurt. In een volgend artikel zal ik uitgebreid ingaan op de praktische uitvoering van deze methodiek. Nu moge een enkel voorbeeld volstaan.

'De genezing op een bepaald niveau vindt telkens plaats vanuit het erboven gelegen niveau'

Het middel *Lac caninum*, hondenmelk, was al lang in de homeopathie bekend. *Lac lupinum*, melk van een wolvin, is hieraan verwant. De wolf is de niet gedomesticeerde hond, zouden we kunnen zeggen. In de *Materia Medica* van deze middelen komt dit als volgt tot uiting: *Lac caninum* heeft als kenmerk trouw en volgzzaamheid, tot kruiperigheid toe, terwijl bij *Lac lupinum* veel meer het hiërarchische roedelgedrag met angst voor uitstoting uit de groep op de voorgrond staat.

Lees meer over de homeopathie van de vitale gewaarwording in het komende nummer van *HM*. •